

Magdalena Przekwas

### **Problem niedosłuchu – krótki szkic**

Słuch w życiu każdego człowieka odgrywa kluczową rolę. Dzięki niemu potrafimy przestrzennie słyszeć i rozumieć mowę. Świat, w którym żyjemy niestety skazuje nas na to, abyśmy często zmagali się z hałasem prowadzącym do jego uszkodzenia. Innymi przyczynami uszkodzenia mogą być także choroby lub wady wrodzone, infekcje bądź urazy. Najczęściej spotykanym problemem związanym ze słuchem jest **niedosłuch**. Możemy wyróżnić niedosłuch przewodzeniowy oraz odbiorczy. Pierwszy rodzaj dotyczy zmian w uchu zewnętrznym lub środkowym, które stanowią trudność przenoszenia dźwięków do ucha wewnętrznego. Niedosłuch odbiorczy natomiast jest spowodowany uszkodzeniem komórek słuchowych w uchu wewnętrznym lub włókien nerwu słuchowego. To z kolei powoduje, że dźwięk docierający do mózgu jest osłabiony lub zanika całkowicie.

Niedosłuch u dzieci najczęściej jest uwarunkowany genetycznie bądź może wynikać z chorób zakaźnych lub leków przyjmowanych przez ciężarną. Aby zapobiegać niedosłuchowi u najmłodszych bądź opóźnić jego występowanie możemy podjąć pewne działania i środki poprzez stosowanie odpowiednich metod nauczania.

### **Scenariusz zajęć terapeutycznych dla grupy dzieci 6-letnich, które posiadają problemy ze słuchem.**

**Prowadząca:** Magdalena Przekwas

**Temat:** Odgłosy zwierząt wokół nas.

**Czas trwania:** 90 minut (realizowane podczas dwóch zajęć terapii pedagogicznej)

#### **Cele ogólne:**

- doskonalenie percepcji wzrokowej, słuchowej, ruchowej,
- stymulacja rozwoju mowy,
- poznanie bądź przypomnienie różnych gatunków zwierząt oraz odgłosów, które wydają,
- rozbudzanie wrażliwości na muzykę.

## **Cele operacyjne:**

Dziecko:

- zna i potrafi nazwać zwierzęta poznane lub przypomniane na zajęciach,
- naśladuje odgłosy zwierząt,
- potrafi przyporządkować odgłos do danego zwierzęcia,
- bierze czynny udział w zabawie ruchowej,
- gra na instrumencie, dobierając przy tym rytm,
- potrafi budować zdania złożone.

**Formy pracy:** praca zbiorowa oraz praca indywidualna

**Metody:** czynna, oparta na słowie, aktywizująca (burza mózgów, gra na instrumentach, zabawa ruchowa), metoda Carla Orffa, metoda opowieści ruchowej J.G. Thulina.

**Środki dydaktyczne:** płyta CD z odgłosami zwierząt, wiersz pt. „Zwierzęce gadanie” duża obręcz, obrazki ze zwierzętami z wiersza „Zwierzęce gadanie”, instrumenty: talerze perkusyjne i trójkąty, urządzenie do odtworzenia filmów z serwisu YouTube.

## **Przebieg zajęć:**

**Wprowadzenie:** powitanie dzieci z grupy oraz zapoznanie z tematem zajęć.

1. Dzieci siadają w okręgu na dywanie. Nauczyciel rozpoczyna lekcję od zabawy wprowadzającej: głuchy telefon. Grupa przekazuje sobie hasło – „Zwierzęta”. Następnie nauczyciel zadaje dzieciom pytanie: jakie znają zwierzęta domowe bądź leśne. Rozpoczyna się swobodna burza mózgów, w ramach której odbywa się powtórzenie nazw zwierząt.

2. Naśladowanie odgłosów zwierząt.

Nauczyciel odtwarza z płyty CD odgłosy zwierząt: miauczenie kota, szczekanie psa, pianie koguta, beczenie barana, muczenie krowy, mruczenie niedźwiedzia, syczenie węża, ćwierkanie wróbelka oraz rechotanie żaby. Zadaniem dzieci jest powtarzanie dźwięków. Następnie

nauczyciel odtwarza losowe dźwięki. Dzieci ustalają do jakiego zwierzęcia należy dany odgłos. Dziecko, które zna odpowiedź - sygnalizuje ten fakt poprzez podniesienie ręki.

### 3. Omówienie wiersza pt. „Zwierzęce gadanie” (*załącznik nr 1*)

- Jakie zwierzęta występują w wierszu?
- Jakie odgłosy wydaje dane zwierzę? (na przykład: koza, wrona, piesek, żaba),

a następnie - zabawa ruchowa związana ze zwierzętami, które wystąpiły w powyższym wierszu.

Nauczyciel rozkłada na dywanie obrazki ze zwierzątkami z wiersza „Zwierzęce gadanie” - *załącznik nr 2* (po trzy ilustracje z każdym zwierzęciem). Dzieci poruszają się po sali „na czworaka”. Na sygnał nauczyciela zbierają tylko obrazki ze wskazanymi zwierzętami (na przykład z kotkami czy pieskami), a następnie wkładają je do obręczy. Na koniec zabawy prowadzący zaleca, aby dzieci przyniosły ilustracje zwierząt, które nie wydają żadnego odgłosu - chodzi o ryby.

Prowadzący w tle włącza rytmiczną muzykę do tej zabawy. Na przykład: <https://www.youtube.com/watch?v=R4SSmYEh51c>

### 4. Gra na instrumencie perkusyjnym i dobieranie rytmu.

Prowadzący rozdaje dzieciom talerze perkusyjne oraz trójkąty. Dzieci ustawiają się w rozsypce po całej sali, natomiast nauczyciel podaje im słowa dzieląc je na sylaby, a ich zadaniem będzie dobranie do nich odpowiedniego rytmu i wystukanie go na otrzymanym instrumencie. Na przykład:

*Ku-kuł-ka, Jas-kół-ka, Bo-cian, Wró-be-lek, Ża-ba, Wąż, Bie-dron-ka, Niedź-wiedź itd.*

Dzieci grają na instrumencie powtarzając przy tym głośno usłyszane wyrazy podzielone na sylaby. Chętni mogą również zaprezentować własne słowa i stworzony do nich rytm.

## 5. Posłuchajmy się nawzajem – opowieści o zwierzętach.

Wszyscy siadają w okręgu na dywanie. Nauczyciel pyta dzieci czy w ostatnim czasie spotkały bądź może posiadają w domu jakieś zwierzęta, które wydają specyficzne odgłosy. Prosi, aby chętne dzieci opowiedziały o zwierzętach i tych odgłosach. Wcześniej jednak zaleca, aby historie opowiadane przez dzieci były rozwinięte. W opowieści powinny znaleźć się informacje o tym co to za zwierzę, jak wygląda, gdzie się znajduje (np. jeżeli dziecko ma zwierzątko w domu to w jakim miejscu przebywa, gdzie śpi itd.), jaki odgłos wydaje, jakie są odczucia dotyczącego tego zwierzęta – czy dziecko je lubi czy też nie, jak się wabi zwierzę itd. Warto aby dzieci nie tylko opowiadały historię, ale także włączyły do tego ruch (np. mogą pokazać jak porusza się zwierzę).

Chodzi tutaj o to, aby dziecko wykazało się zdolnością budowania zdań złożonych, aby opowieści nie były krótkie i można było z nich się dowiedzieć kilku istotnych rzeczy. Aby ułatwić dzieciom to zadanie nauczyciel może wcześniej sam opowiedzieć własną historię związaną ze zwierzęciem.

Następnie po opowiedzianej historii nauczyciel wskazuje na inne dziecko i zadaje mu pytania dotyczące tej opowieści. Na przykład: o jakim zwierzęciu opowiadał Twój kolega/koleżanka? Gdzie je spotkał? Jakie odgłosy wydaje? Itd.

## 6. Nauka piosenki „Śpiewające Brzdące - Gdacze kura: Ko, Ko, Ko”

Zaprezentowanie dzieciom piosenki „Gdacze kura: Ko, Ko, Ko” - <https://www.youtube.com/watch?v=QPqALknKwY>

Nauczyciel wraz z dziećmi powtarza tekst piosenki z dostosowaniem do umiejętności zapamiętywania tekstu przez nich. Najodpowiedniej będzie nauczać dzieci piosenki powtarzając na przykład po trzy, cztery słowa z każdej zwrotki, na przykład: „Pewna-kura-na-podwórzu”, „Ciągłe-gdacze”, „A-gdy-gdacze”, „To-wysoko-w-górze-skacze”. Dzieci powtarzają słowa za nauczycielem, następuje zapoznanie z tekstem pierwszej zwrotki – przesłuchanie piosenki do końca zwrotki, zapoznanie z refrenem – przesłuchanie refrenu, zapoznanie z tekstem drugiej zwrotki – przesłuchanie piosenki do końca drugiej zwrotki itd. aż do ostatniej (trzeciej zwrotki). Na koniec nauczyciel włącza całą piosenkę, natomiast dzieci próbują ją zaśpiewać. Do śpiewania można użyć także instrumentów (granie i śpiewanie) z ćwiczenia nr 4 (talerze i trójkąty) – część dzieci może grać w trakcie pierwszej zwrotki, część

w trakcie drugiej, a część na przykład w trakcie trwania refrenu. Tekst piosenki w *załączniku nr 3*.

### **Zakończenie zajęć:**

7. Dzieci ponownie otrzymują instrumenty perkusyjne. Prowadzący przeprowadza z nimi krótką rozmowę na temat tego, czy podobały im się zajęcia. Jeżeli zajęcia podobały się dzieciom – mają one spróbować zaprezentować swoje emocje po odbytych zajęciach przy pomocy instrumentu (dziecko, któremu zajęcia się spodobały będzie grało wesoło, spokojnie, rytmicznie, natomiast dziecko, któremu zajęcia nie przypadły do gustu hałaśliwie i niedelikatnie).

## **Załączniki:**

### *Załącznik nr 1*

*„Zwierzęce gadanie”*

*Jacek Beszczyński*

Co mówi bocian, gdy żabkę zjeść chce?

Kle, kle, kle...

Co mówi żabka, gdy bocianów tłum?

Kum, kum, kum...

Co mówi kotek, gdy mleczka by chciał?

Miał, miał, miał...

Co mówi kura, gdy znosi jajko?

Ko, ko, ko...

Co mówi kogut, gdy budzi się w kurniku?

Ku-ku-ryku...

Co mówi koza, gdy jeść jej się chce?

Mee, mee, mee...

Co mówi krowa, gdy brak jej tchu?

Mu, mu ,mu...

Co mówi piesek, gdy kość by zjeść chciał?

Hau, hau, hau...

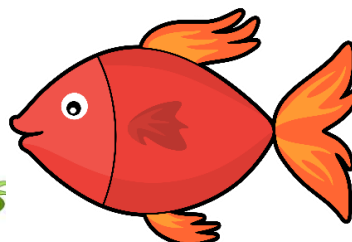
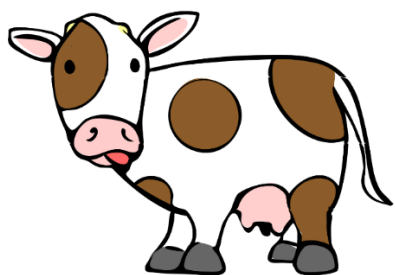
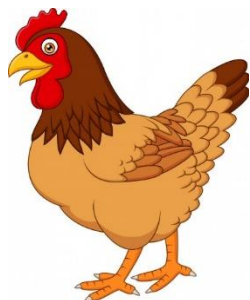
Co mówi baran, gdy spać mu się chce?

Be, be, be...

Co mówi ryba, gdy coś powiedzieć chce?

Nic! Przecież ryby nie mają głosu...

Załącznik nr 2



*Załącznik nr 3*

*Śpiewające Brzdące - Gdacze kura: Ko, Ko, Ko*

1. Pewna kura na podwórzu ciągle gdacze,  
A gdy gdacze to wysoko w górę skacze,  
Bardzo głośno i bez przerwy hałasuje,  
Hałasuje,  
I się niczym, ani nikim nie przejmuje,  
Nie przejmuje.

Ref. Z rana ko, ko, ko, ko,  
W nocy ko, ko, ko, ko,  
Przez dzień cały ko, ko, ko,  
Ciągle ko, ko, ko, ko,  
Tylko ko, ko, ko, ko,  
Na okrągło ko, ko, ko!

2. Na podwórzu kura dzioba nie zamyka,  
Nie zamyka,  
Chociaż przy niej każdy uszy swe zatyka,  
Swe zatyka,  
Tym hałasem wszystkich wkoło denerwuje,  
Denerwuje,  
Więc na karę kura za to zasługuje,  
Zasługuje.

Ref. Z rana ko, ko, ko, ko,  
W nocy ko, ko, ko, ko,  
Przez dzień cały ko, ko, ko,  
Ciągle ko, ko, ko, ko,



Tylko ko, ko, ko, ko,  
Na okrągło ko, ko, ko!

3. Aż do kury raz policja przyjechała,  
Przyjechała,  
No i kurze za hałasy mandat dała,  
Mandat dała,  
Teraz kura cicho z żalu gdacze w domu,  
Gdacze w domu,  
Na podwórzu nie przeszkadza już nikomu,  
Już nikomu.